

Силабус
освітньої компоненти
Навчальна практика
2026-2027 навчальний рік

Освітня програма «Середня освіта (мова і література (англійська))»
Спеціальність А4 Середня освіта
Предметна спеціальність А4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська))
Спеціалізація А4.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)
Галузь знань А Освіта
Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень вищої освіти

Викладач (і)	Ірина ШКОЛА
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/shkola-iryna-viktorivna/
Контактний тел.	+380 66 476 01 23
Е-mail викладача:	ireneshkola@gmail.com
Графік консультацій	вівторок, 11.00-12.00
Викладач (і)	Вікторія ЗАРВА
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/zarva-viktoriya-anatoliyivna/
Контактний тел.	
Е-mail викладача:	va_zarva@bdpu.org.ua zarva@bigmir.net
Графік консультацій	четвер, 11.00-12.00

Обсяг практики на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Термін практики		Звітність
	денна	заочна	
3 кредити \90годин	2 тижні	2 тижні	залік

Семестр: весняний

Мова навчання: українська/ англійська

Мета практики: ознайомлення здобувачів вищої освіти зі структурою й освітнім процесом старшої профільної школи, специфікою роботи вчителя англійської мови та зарубіжної літератури, шкільною документацією, а також формування первинних умінь спостереження, аналізу уроків і складання планів-конспектів відповідно до календарно-тематичного планування вчителя класу проходження практики.

Компетентності та програмні результати навчання:

ІК. Здатність вирішувати складні завдання або проблеми в галузі освіти, що передбачає впровадження інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов

ЗК4. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня з огляду на виявлення емпатії та на етичні міркування (мотиви).

ЗК6. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища, керувати власним психоемоційним станом, формувати культуру здорового способу життя.

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК4. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК7. Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

ПК1. Здатність здійснювати науково-педагогічне спілкування у філологічній галузі, планувати і проводити навчальні заняття та виховні заходи, зокрема дистанційно і змішано.

ПК4 Здатність володіти технологіями навчання іноземної мови і літератури, використовувати методи і прийоми навчання, оцінювати їх ефективність і вдосконалювати.

ПК5. Здатність проєктувати форми та методи контролю якості освіти, здійснювати оцінювання й моніторинг результатів навчання учнів, розробляти контрольні-вимірні матеріали.

РН3. Здатність до конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу, застосовуючи методики усвідомленого й емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації.

РН8. Визначає та описує показники якості педагогічної діяльності; ідентифікує власні професійні потреби та визначає траєкторію професійного розвитку.

РН12. Знає, аналізує та дотримується вимог безпечного й інклюзивного освітнього середовища, враховує принципи рівності, недискримінації та індивідуальні освітні потреби здобувачів.

РН1. Застосовує та критично аналізує знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук у професійній педагогічній діяльності, інтегрує їх для розв'язання складних освітніх завдань.

РН11. Забезпечує конструктивну та ефективну взаємодію з учасниками освітнього процесу, застосовує комунікативні стратегії для вирішення професійних завдань.

РН15. Здійснює саморегуляцію психоемоційного стану, застосовує стратегії профілактики емоційного вигорання, формує позитивну мотивацію до навчання у здобувачів.

ПРН3. Обирає методи і прийоми навчання іноземної мови й зарубіжної літератури та контролю навчальних досягнень; адаптує матеріали, створює навчально-методичне забезпечення занять.

Завдання практики:

1. Організаційно-ознайомлювальний етап (тиждень 1)

Ведення конспекту основних положень настановної конференції з навчальної практики, інструктаж з техніки безпеки.

Погодження індивідуального плану роботи практиканта.

Ознайомлення із закладом загальної середньої освіти (старша профільна школа): структурою, педагогічним колективом, специфікою роботи вчителя англійської мови та зарубіжної літератури.

Ознайомлення з роботою класного керівника закріпленого класу.

2. Ознайомлення зі шкільною документацією та нормативно-правовою базою (тиждень 1)

Вивчення навчальних програм з англійської мови та зарубіжної літератури для старшої профільної школи.

Опрацювання календарно-тематичного планування вчителя класу проходження практики.

Ознайомлення з класними журналами, порядком їх ведення, іншою шкільною документацією.

Ознайомлення з нормативно-правовою базою, що регулює діяльність ЗЗСО.

3. Спостережувально-аналітична діяльність (тиждень 1-2)

Відвідування уроків англійської мови та зарубіжної літератури в закріпленому класі.

Спостереження за методами та прийомами роботи вчителя, взаємодією з учнями.

Письмовий аналіз одного відвіданого уроку (мета, структура, методи й прийоми, результативність).

За можливості - відвідування засідання методичного об'єднання вчителів іноземної мови/зарубіжної літератури школи або одного виховного заходу як спостерігач.

4. Методична підготовка (тиждень 2)

Складання 2 планів-конспектів уроків англійської мови відповідно до календарно-тематичного плану вчителя класу проходження практики.

Складання 2 планів-конспектів уроків зарубіжної літератури відповідно до календарно-тематичного плану вчителя класу проходження практики.

5. Щоденник практики (протягом практики)

Щоденне ведення щоденника з фіксацією дати, часу, змісту діяльності та спостережень.

6. Звітно-підсумковий етап (кінець тижня 2)

Підготовка звітної документації (звіт-самоаналіз, щоденник, плани-конспекти, аналіз уроку).

Оформлення портфоліо практиканта.

Участь у підсумковій конференції з практики, складання заліку.

Політика організації та проведення практики (особливості виконання завдань практики та вимоги до звітності): Від здобувача вищої освіти очікується самостійність і відповідальність у виконанні завдань індивідуального плану, дотримання правил внутрішнього розпорядку закладу-бази практики, коректність і тактовність у спілкуванні з учителями та учнями. Практикант відвідує уроки за погодженим графіком, своєчасно й систематично веде щоденник практики та вчасно подає звітну документацію.

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах Положення про академічну доброчесність, прийнятого в Університеті (<https://cutt.ly/cyx9UuS4>). Не допускаються академічний плагіат, фальсифікація і фабрикація даних, списування; забороняється використання здобувачами освіти додаткових джерел інформації під час оцінювання навчальних результатів (зокрема засобами електронного зв'язку). Якщо під час освітньої діяльності здобувач використовує інтернет-ресурси, штучний інтелект або інші джерела інформації, він має обов'язково вказувати на це (наводити відповідні посилання).

Система оцінювання:

Види робіт	Кількість набраних балів						
	1-34	35-49	50-57	58-64	65-77	78-89	90-100
	F	FX	E	D	C	B	A
Виконання завдань організаційно-ознайомлювального етапу (індивідуальний план, ознайомлення зі школою)	3	4	5	5	6	7	8
Ознайомлення зі шкільною документацією та нормативно-правовою базою ЗЗСО	4	6	7	8	9	11	12
Відвідування та спостереження уроків англійської мови і зарубіжної літератури	5	7	9	10	12	13	15
Письмовий аналіз відвіданого уроку	5	7	9	10	12	13	15
Складання планів-конспектів уроків англійської мови (2) відповідно до календарного плану вчителя	5	7	9	10	12	13	15

Складання планів-конспектів уроків зарубіжної літератури (2) відповідно до календарного плану вчителя	4	6	7	8	9	11	12
Систематичне ведення щоденника практики	5	7	9	10	12	13	15
Підготовка звітної документації, оформлення портфоліо практиканта	2	2	3	3	4	4	5
Участь у підсумковій конференції з практики, складання заліку	1	1	2	2	2	3	3
Разом максимальна кількість набраних балів	34	49	57	64	77	89	100

Список рекомендованих джерел

Основна:

1. The Journey from an English Learner to an English Teacher. На шляху до професійної майстерності: від студента до вчителя : навчальний посібник до курсу «Методика навчання англійської мови» перший (бакалаврський) рівень вищої освіти / Калініна Л. В., Щерба Н. С., Прокопчук Н. Р., Кузьменко О. Ю., Григор'єва Т. Ю. ; за ред. Н. С. Щерби. Житомир : Вид-во "Євроволин", 2022. 296 с.
2. Ісапчук Ю. та ін. Методика викладання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти: навчальний посібник. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2025. URL: www.researchgate.net/publication/390533270_Metodika_vikladanna_zarubiznoi_literaturi_v_zakladah_zagalnoi_serednoi_osviti.
3. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури : навч.-метод. посіб. Одеса : Гельветика, 2020. 296 с.
4. Мірошніченко Л. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах : підручник. Київ : Слово, 2010. 423 с.
5. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах: англ. мова, нім. мова, франц. мова, ісп. мова: навчальний посібник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за редакцією Ніколаєвої С. Ю. Ірпінь: Видавець Романенко Л. Л., 2016. 398 с.
6. Harmer, J. The Practice of English Language Teaching (5th Edition). Pearson Longman, 2015. P. 364 – 378.
7. Council of Europe (2020), Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. – Companion Volume, Council of Europe Publishing, Strasbourg. Режим доступу: <https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors2018/1680787989>

8. Школа І., Салюк Б., Шевченко М. 4 Elements in the ESL/EFL Classroom: a Teacher's Handbook of Activities. 4 елементи на уроці англійської мови: посібник активностей для вчителя. Житомир: Видавець ПП "Євро-Волинь", 2024. 106 с.

Додаткова:

9. Методика викладання англійської мови: навч.-метод. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / уклад. Холод І. В. Умань: Візаві, 2018. 65 с.

10. Вишневський О. І. Методика навчання іноземних мов: навчальний посібник. Київ: Знання, 2011. 206 с.

11. Дмитренко Н., Панченко В., Школа І. Роль рефлексії у процесі педагогічної практики майбутніх учителів англійської мови. Journal of Cross-Cultural Education. 2025. № 5. С. 38-45. <https://doi.org/10.31652/2786-9083-2025-5-38-45>

12. Дмитренко, Н., Панченко, В., Гладка, О., Школа, І., Девіцька, А. Застосування прийомів соціально-емоційного навчання у формуальному оцінюванні майбутніх учителів англійської мови. Молодь і ринок, 2024, 2 (222), 80-85. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.298742>

13. Дмитренко, Н., Панченко, В., Гладка, О., Школа, І., Девіцька, А. (2024). Вплив соціально-емоційного навчання на результати формувального оцінювання майбутніх учителів англійської мови. Інноваційна педагогіка, 72, 53-60. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/72.8>

14. Зарва В.А., Табакова Г.І., Александрова Г.О. Гейміфікація та сторітелінг як засоби формування читацької компетентності на уроках зарубіжної літератури. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. 2026. Вип. 1. С. 106–114. - URL: <https://doi.org/10.32782/2415-3605.26.1.12>

15. Школа І. В., Салюк Б. А., Смелянська В. В. Візуальна грамотність як компонент предметно-мовного інтегрованого навчання англійської мови. Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя). Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2025. № 1. С. 141-149.

16. Школа Ірина. Доповнена реальність як ефективний інструмент вдосконалення вмінь говоріння на уроках англійської мови. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць. Вінниця: ТОВ "Друк плюс", 2024. Вип. 72. С.38-43 <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2024-72-38-44>

17. Салюк Богдана, Школа Ірина. Цифровий сторітелінг у навчанні англійської мови здобувачів вищої освіти. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Вип.2. Бердянськ : БДПУ, 2022. С.375-385.

18. Табакова Г. Екокритичне прочитання художніх творів на уроках зарубіжної літератури. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип. 1. Бердянськ : БДПУ,

2022. C.384-391. DOI 10.31494/2412-9208-2022-1-1-384-390. - URL:<https://pedagogy.bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2022/08/40.pdf>
19. Удовиченко Л. Методика навчання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти : навч. посіб. для підготовки до атестації студентів-філологів. Київ : Київський ун-т імені Бориса Грінченка, 2022. 121 с.
20. Шуляр В. Сучасний урок літератури і проблеми викладання актуальної літератури в старшій школі / В. Шуляр. Українська література в загальноосвітній школі. 2011. № 7-8. С. 17-25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ulvzsh_2011_7-8_5
21. Shkola I. The pedagogy of pixels: integrating meme creation into communicative language teaching. A Person in the Language Space: Historical Heritage, Problems and Development Prospects: Online Book of Proceedings of the 5th International Academic Conference (Zaporizhzhia, April 24-25, 2025). Zaporizhzhia: BSPU, 2025. 215 p.
22. Dmitrenko N., Panchenko V., Hladka O., Shkola I., Devitska A. Social emotional learning in pre-service EFL teachers' formative assessment in crisis times. LLT Journal: A Journal on Language and Language Teaching. 2025. Vol. 28(1). P. 37-57. <https://doi.org/10.24071/llt.v28i1.9837>
23. Dmitrenko, N., Panchenko, V., Hladka, O., Shkola, I., & Devitska, A. (2024). Cultivating communication skills in times of crisis : the perceived impact of SEL techniques in formative assessment on the communication competence of pre-service teachers in Ukraine. International Journal of Emotional Education, 16(2), 1-5. <https://doi.org/10.56300/MAIN4950>
24. Kagan S., High J. Kagan structures for English Language Learners. ELS magazine. July/August 2002. P. 10-12.
25. Wilson JJ. How to teach listening. Pearson Education Limited 2008. 192 p.

Інтернет-ресурси:

26. Закон України "Про повну загальну середню освіту" № 463-IX від 16.01.2020. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
27. Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-п#Text>
28. Модельна навчальна програма «Іноземна мова 10-12 класи» (основний рівень) для закладів профільної середньої освіти : затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 28.08.2025 № 1192 / Шаленко О.П., Коваленко О.Я., Тріфан М.С., Терентьєва Г.П., Арцимєєва Д.В., Рацюк О.І. – Київ, 2025. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/profilna/mnp/programa-10-12-osnovnii-riven-2025-1.pdf>
29. Модельна навчальна програма «Іноземна мова 10-12 класи» (поглиблений рівень) для закладів профільної середньої освіти : затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 28.08.2025 № 1192 / Шаленко О.П., Коваленко О.Я., Тріфан М.С., Терентьєва Г.П., Арцимєєва Д.В., Рацюк О.І. – Київ,

2025. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/profilna/mnp/programa-10-12-pogliblenii-riven-2025-1.pdf>

30. Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors. Provisional edition, Council of Europe, 2017. 230 p. URL:
<https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors2018/1680787989>